

Tunga lyft samt fallolyckor är de vanligaste orsakerna bakom de anmälningar om arbetsolycka som har lett till sjukfrånvaro inom branschen äldreomsorg.¹ Psykosociala faktorer såsom t.ex. problem i relationerna med överordnade och kollegor samt alltför mycket arbete är de vanligaste orsaker bakom anmälningarna om arbetssjukdom. Drygt 30 procent av samtliga anmälningar har inkommit från de sysselsatta i åldern 45-54 år.

Drygt 273 000 personer var sysselsatta inom branschen äldreomsorg under 2015. 87 procent av dessa var kvinnor och 13 procent män.

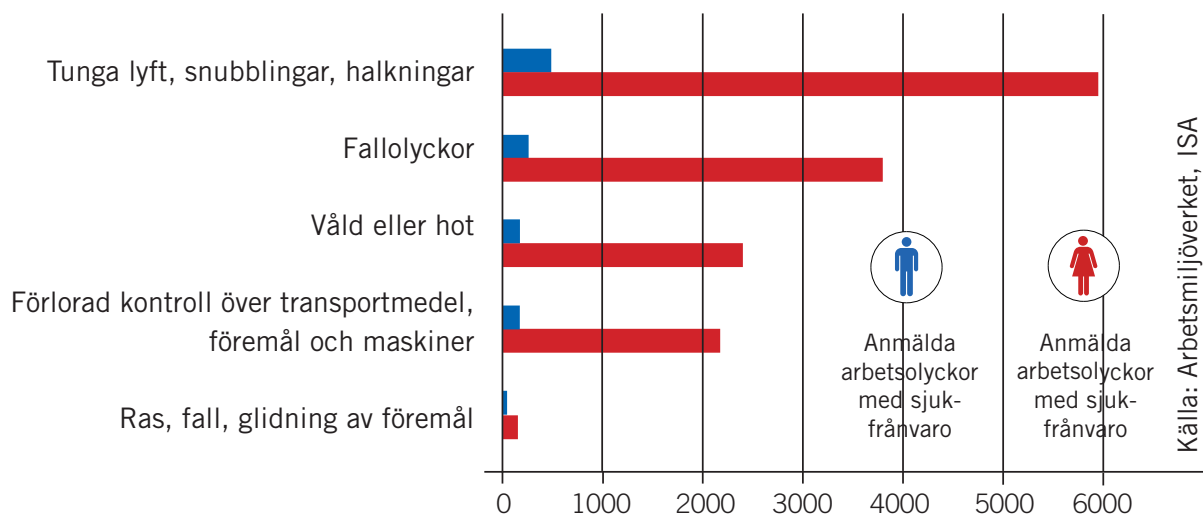
Människan främsta orsak till arbetsolyckor med sjukfrånvaro inom äldreomsorgen

Under perioden 2012-2016 har till Försäkringskassan inkommit drygt 18 000 anmälningar om arbetsolyckor med sjukfrånvaro från branschen äldreomsorg. Ingen tydlig trend bland anmäl-

ningarna har visats under perioden 2012-2016. 91 procent av anmälningarna avser kvinnor. I 36 procent av dessa anmälningar har orsaken varit tunga lyft, feltramp, snubblingar och halkningar. 15 procent avsåg hot och våld från personer utanför företaget.

Under 2016 har kvinnor anmält 14 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Motsvarande siffra för män har varit 10.

figur 1. Antal anmälningar om arbetsolyckor med sjukfrånvaro fördelat på orsak, år 2012–2016, äldreomsorg.

Källa: Arbetsmiljöverket, ISA

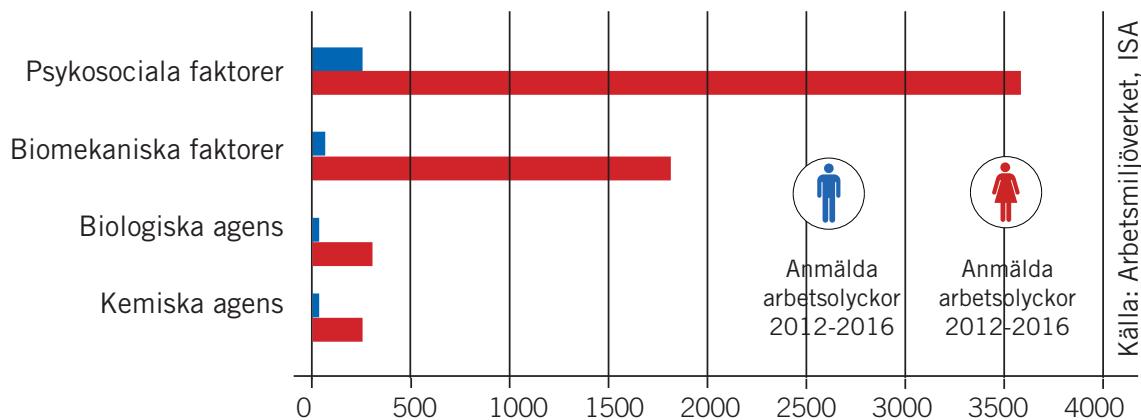
¹ I detta faktablad består näringsgrenen äldreomsorg av branscher vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre personer samt öppna sociala insatser för äldre personer.

Problem i relationerna med kollegor och överordnade främsta orsak till anmälda arbetsjukdomar inom äldreomsorgen

Under perioden 2012-2016 har till Försäkringskassan inkommit drygt 6 600 anmälningar om arbetssjukdomar från de sysselsatta inom äldreomsorgen. 94 procent av anmälningarna avser kvinnor. Ökning på drygt 50 procent noteras bland anmälningarna under perioden

2012-2016. I 58 procent av dessa anmälningar har orsaken varit sociala och organisatoriska orsaker som t.ex. problem i relationerna med överordnade och kollegor samt alltför stor arbetsmängd. 27 procent avsåg ergonomiska orsaker såsom lyft och förflyttningar av bördor. Under 2016 har kvinnor anmält 5 arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta. Motsvarande siffra för män har varit 2.

Figur 2. Antal anmälningar om arbetssjukdomar fördelat på orsak, år 2012–2016, äldreomsorg.

Exempel

En 53-årig undersköterska på ett äldre - och demensboende. Jag hade duschat en äldre person som bodde på äldreboendet. Personen var stor och tung samt hade mycket begränsade möjligheter att hjälpa till själv. Efter flera tunga lyft kände jag plötsligt ont i ryggen. När jag sedan böjer mig för att lyfta stövlarna och vrider mig samtidigt känner jag ännu större smärta i ryggen (jag känner igen smärtan som ryggsnitt eftersom jag haft flera ryggsnitt tidigare).

En 35-årig undersköterska som arbetar med stöd till äldre i deras eget boende. Jag har arbetat i en organisation där chefen har varit frånvarande samtidigt som att det har hela tiden pågått olika omorganisationer och förändringar av schemat. Det har också varit vanligt att det fattas personal och därför har vi som varit på plats haft det väldigt stressigt. Ofta har jag haft så mycket att göra att jag har missat lunchen och rasterna. På grund av detta som inträffat i mitt arbete har jag fått ångest och sömnproblem.